

Sverige och omvärlden

Varför samhällskunskap?

Det här är offlineversionen av *Sverige och omvärlden*. Följ länken för att komma åt ytterligare material som övningar, interaktiva element, filmer med mera.

<https://laromedel.ne.se/material/reader/189/9118>

Varför ska vi läsa samhällskunskap? Vad är det för mening med att lära sig hur Sverige styrs och hur massmedierna, rättsväsendet och samhällets ekonomi fungerar? Varför behöver vi i Sverige känna till styrelseskicket i andra länder och hur EU är uppbyggt?

Ett uppenbart svar är att det är svårt att klara sig i livet om man inte vet något om samhället och världen. Men det är också så att det är avgörande att medborgarna har kunskap för att en demokrati ska fungera. Den som inget vet är lätt att lura. Den som inte känner till sina rättigheter riskerar att bli utnyttjad.

Vi som bor i Sverige har förmånen att leva i ett av de rikaste och mest jämlika och **demokratiska** länderna i världen. Går vi cirka 150 år tillbaka i tiden såg det helt annorlunda ut. Sverige var då ett fattigt land med hög **barnadödlighet**, låg **medellivslängd** och stora skillnader mellan fattiga och rika. Endast en liten del av den manliga befolkningen hade **rösträtt**. Kvinnor saknade inte bara rätt att rösta utan även många andra rättigheter som män hade.

Det är viktigt att komma ihåg att utvecklingen mot en demokratisk **välfärdsstat** inte var given. Dagens samhälle är resultatet av en lång rad politiska beslut som ofta har motarbetats av dem som antingen velat bevara samhället som det varit eller önskat en annan utveckling.

NEWS ORESUND/FLICR (CC BY 2.0)

■ Globaliseringen har förändrat förutsättningarna för hur vi måste förhålla oss till samhället. Vårt samhälle förändras i snabb takt och kraven på kunskap om förhållanden i omvärlden har ökat.

Sverige har alltid påverkats av omvärlden. Globaliseringen och medlemskapet i EU har ytterligare ökat Sveriges beroende av världen omkring oss. Det gäller både ekonomiskt och politiskt.

På många sätt är samhället mer komplicerat än det var förr. Samtidigt har vi tillgång till mer och snabbare information än någonsin. Detta gör det ännu viktigare att vi har tillräckligt stora kunskaper för att kunna bedöma vad i informationsflödet som är trovärdigt och vad som inte är det.

Ord och begrepp

Ordlista: Sverige och omvärlden

Barnadödlighet är ett mått på hur många barn som dör innan de fyllt 5 år.

Demokrati betyder folkvalt eller folkstyre.

Ekonomi är sådant som handlar om att skaffa, förvalta och använda pengar och andra värdefulla saker.

Globalisering innebär att länder, företag och människor i världen blir alltmer beroende av varandra.

Massmedier är det gemensamma namnet på kanaler (exempelvis webbsidor, tidningar eller TV-kanaler) som används för att sprida information och underhållning till många människor.

Medellivslängd är ett mått på den beräknade genomsnittliga livslängden för nyfödda.

Rättsväsen är ett ord för alla myndigheter som ser till att människor följer lagarna.

I en **välfärdsstat** tar stat, landsting och kommun stort ansvar för bland annat skolor och sjukvård och ger bidrag till människor som har behov av hjälp.

Sammanfattning

Sverige och omvärlden

- För att en demokrati ska fungera krävs det att medborgarna har kunskap om hur samhället fungerar.
- Sveriges utveckling mot en demokratisk välfärdsstat är resultatet av politiska beslut.
- Globaliseringen och medlemskapet i EU har ytterligare ökat Sveriges beroende av världen omkring oss.

Det här är offlineversionen av *Sverige och omvärlden*. Följ länken för att komma åt ytterligare material som övningar, interaktiva element, filmer med mera.

<https://laromedel.ne.se/material/reader/189/9118>